

ปฏิวัติระบบงบประมาณ ระบอบทดลองโทษผู้บริหาร

ผู้จัดการรายวัน - "สำนักงานงบประมาณ" จับมือธนาคารโลกเตรียมปฏิรูประบบบริหารเงินงบประมาณครั้งใหญ่ มันใจเริ่มโครงการในปีงบประมาณ 2543 เริ่มที่สาธารณรัฐและศึกษาธิการ มุ่งเน้นผลของการใช้เงินมากกว่าการหว่านเมล็ดแบบทรวงราชการ ซึ่ขีด ต้องมีผู้รับผิดชอบหากเกิดความล้มเหลวในการใช้เงิน

แหล่งข่าวจากสำนักงานงบประมาณเปิดเผยว่าสำนักงานงบประมาณมีแผนที่จะปฏิรูประบบวิธีการบริหารเงินงบประมาณเพื่อให้การใช้เงินในอนาคตเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ระบบเศรษฐกิจ ซึ่งถือเป็นการปฏิรูประบบครั้งใหญ่ เพราะจะเป็นการเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน และแนวคิดของสำนักงานงบประมาณ และส่วนราชการเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินโดย

จะเป็นการจัดทำงบประมาณแบบประเมินผล

สำหรับแนวคิดในการบริหารงบประมาณต่อไปจะเน้นที่การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ มากกว่าจะพิจารณาตรวจสอบการใช้จ่ายเงินตามระเบียบที่ราชพัสดุของสำนักงานยกเว้นกรณี ซึ่งเป็นการใช้จ่ายเงินตามกฎหมายงบประมาณ โดยสำนักงานงบประมาณจะเริ่มใช้ระบบใหม่ในปีงบประมาณ 2543 เพื่อเป็นโครงการนำร่อง

โครงการนำร่องที่จะตรวจสอบถึงประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินว่าเกิดประโยชน์จริงหรือไม่นั้น จะตรวจสอบเป็นรายโครงการ โดยจะคัดเลือก

๓ ปฏิรูป

โครงการจะกระทรวงสาธารณสุขและกรมทรวงศึกษา
เป็นการทดลองดำเนินการก่อนเพราะเป็นโครงการที่
มีมูลค่าไม่มากและตรวจสอบง่าย” แหล่งข่าวกล่าว
และว่าการตรวจสอบคงต้องอาศัยความถ่วงมือจาก
เจ้าของหน่วยงานนั้นหรือรัฐมนตรีเจ้ากระทรวงด้วย

แหล่งข่าวกล่าวว่า การใช้ระบบตรวจสอบการ
ใช้เงินงบประมาณแบบใหม่นั้น จะมีประโยชน์แก่
ระบบเศรษฐกิจ และยังเป็นที่น่าเชื่อถือเพราะเป็น
ระบบที่มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ระบบ
ข้อมูลจะมีความสมบูรณ์มากขึ้นโดยการตรวจสอบ
จะแบ่งเป็น 2 ระยะคือช่วงเตรียมทำงบประมาณ
และหลังจากที่จัดทำโครงการแล้วเสร็จและมีการใช้
เงินงบประมาณไปแล้ว ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนที่ให้
ความสำคัญที่สุด

ขณะนี้สำนักงานงบประมาณได้ศึกษาร่วมกับ
ธนาคารโลก ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบด้านการปฏิรูป
ระบบราชการใหม่และเป็นข้อเสนอหนึ่งของทางกอง
ทุนการเงินระหว่างประเทศ โดยคาดว่าผลการศึกษา
จะสรุปได้ในเดือนเมษายนนี้เพื่อนำมาเป็นแนวทาง
ในการปฏิบัติงานต่อไป และส่วนราชการอื่น ๆ ที่เป็น
ผู้ใช้งบประมาณก็ต้องปฏิรูประบบการทำงานใหม่ด้วย
เช่นเดียวกัน”

สำหรับระบบใหม่ที่จะนำมาใช้นั้น ได้ศึกษาจาก
ระบบงบประมาณของทั่วโลกและเลือกข้อดีมาเพื่อ
ปรับให้สอดคล้องกับระบบงบประมาณของไทย

ประเด็นสำคัญของระบบดังกล่าวเมื่อมีการ
ประเมินผลของโครงการออกมาแล้วจะต้องมีผู้รับผิดชอบ
ในการฉ้อโกงโครงการดังกล่าวประสบความสำเร็จ
คือต้องสามารถชี้แจงถึงเหตุผลข้อเท็จจริงได้

โดยสำนักงานงบประมาณจะไม่เข้าไปตรวจสอบ
รายละเอียดของขั้นตอนการทำงานของหน่วยงานที่
รับผิดชอบ เพื่อให้การทำงานของหน่วยราชการมี
ความยืดหยุ่นในการใช้เงินมากขึ้น แต่สำนักงาน
ประมาณ จะกำหนดกรอบการใช้เงินและดูเป้าหมาย
รวมถึงผลที่เกิดขึ้นจริงเท่านั้น

เหตุผลที่ต้องมีการระบุว่าต้องมีผู้รับผิดชอบหาก
โครงการไม่เป็นไปตามที่วางไว้หรือประสบความสำเร็จ
เหลว เพราะจะได้ตรวจสอบได้ง่ายและทำให้หน่วย
งานอื่น ๆ มีความระมัดระวังในการใช้เงิน เนื่องจาก
ที่ผ่านมากการใช้เงินงบประมาณแต่ละปีหลายแสนล้าน
บาทนั้นไม่มีการเข้าไปตรวจสอบดูแลที่เกิดขึ้น และ
ไม่สามารถจะรู้แน่ชัดว่าเป็นประโยชน์จริงหรือเป็น
การสิ้นเปลืองเงินไปทางอื่น”

แหล่งข่าวกล่าวว่า ระบบใหม่จะทำให้ต้องมีการ
ปรับเปลี่ยนเอกสารงบประมาณด้วย เนื่องจากแต่
เดิมจะมีรายละเอียดอย่างมากในเรื่องของการจัดซื้อ
จัดจ้างซึ่งไม่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงบประมาณ
แต่กลับเป็นประโยชน์ต่อผู้รับเหมามากกว่า ซึ่งการ
ปรับปรุงจะทำให้เป็นประโยชน์ต่อการบริหารและใช้
จ่ายมากขึ้น

โดยจะมีการกำหนดเป้าหมายการใช้เงิน
เศรษฐกิจและผลที่สามารถนำมาวิเคราะห์หรือวิจัยได้
โดยจะใช้เอกสารที่กำหนดเป็นทิศทางและเป้าหมาย
ของภาครัฐได้ โดยการตรวจสอบสำนักงานประมาณ
จะเป็นผู้ดำเนินการ ในส่วนของสำนักงานตรวจเงิน
แผ่นดิน (สตง.) ในเรื่องของการใช้จ่ายก็ยังคงมีอยู่
แต่จะมีการเพิ่มบทบาทมากขึ้น”

สำหรับการปฏิรูประบบงบประมาณใหม่จะต้อง
ดำเนินการควบคู่กับการปฏิรูประบบราชการ เนื่อง
จากที่ผ่านมาการใช้จ่ายเงินงบประมาณถูกกำหนด
ให้มีการปฏิบัติตามระเบียบของขั้นตอนของราชการ
แต่ไม่พิจารณาผลประโยชน์ต่อส่วนรวมและเศรษฐกิจ
ซึ่งระบบเดิมระมัดระวังป้องกันในการทุจริตคอร์รัปชัน
มากเกินไป จึงส่งผลให้ระเบียบขั้นตอนการเบิก
จ่ายก่อนให้เกิดความล่าช้า แต่ปัจจุบันพบว่าระเบียบ
ไม่สามารถป้องกันการทุจริตได้ จึงจำเป็นที่จะต้อง
ใช้ประสิทธิภาพในการใช้เงินในรูปแบบงบประมาณ
ใหม่เป็นหลักที่ดีกว่า

ก่อนหน้านี้ในปี 2525 เคยมีการปรับปรุงระบบ
การบริหารเงินงบประมาณมาแล้วครั้งหนึ่ง แต่
เป็นการปรับปรุงที่ไม่ครอบคลุม จึงไม่มีประโยชน์
ในการบริหารงบประมาณอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้น
จึงต้องมีการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพในการ
บริหารงบประมาณใหม่” แหล่งข่าวกล่าว ■